

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

08 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda

Judecători – Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie,
Cobzac Elena, Boico Victor

Judecând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul *Balan Angela* în numele inculpatului Fală Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, în cauza penală de învinuire a lui

Fală Ion xxxx, născut la xxxx, domiciliat în xxxx, satul
xxxx, xxxx,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3), lit. b) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 18.11.2015 – 29.12.2015;
instanța de apel: 26.01.2016 – 25.03.2016;
instanța de recurs: 05.05.2016 – 05.07.2016;
instanța de apel: 17.08.2016 – 01.11.2016;
prima instanță: 24.11.2016 – 30.06.2020;
instanța de apel: 03.10.2020 – 26.10.2021;
instanța de recurs: 17.01.2022 – 08.11.2022.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 iunie 2020, *Fală Ion Xxxxx* a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 171 alin. (3), lit. b) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că de către organul de urmărire penală, **Fală Ion**, se învinuiește de aceea că, fiind încorporat în serviciul militar în termen la 08.05.2015 de către SAM Sângerei CMT Bălți, după finisarea cursului inițial de instruire în Batalionul de gardă, la 02.06.2015 a fost transferat și a îndeplinit serviciul militar în termen în perioada 02.06.2014 - 22.04.2015 în Brigada 2 Infanterie Motorizată, dislocată în mun. Chișinău, la funcția de conducător auto, deținând gradul militar de soldat. Îndeplinind serviciul militar în unitatea militară, Brigada 2 de Infanterie Motorizată, dislocată în mun. Chișinău, în perioada anilor 2014-2015, a beneficiat de mai multe concedii obligatorii și de stimulare de scurtă

durată, inclusiv în perioada: 12.02.2015 – 21.02.2015 și 11.04.2015 – 14.04.2015 cu dreptul de a se deplasa la domiciliu în sat. Xxxxx, raionul Sângerei.

Aflându-se la domiciliu în sat. Xxxxx, raionul Sângerei în perioadele de timp menționate supra, Fală Ion, fiind persoană înrudită prin afinitate (cumnat) cu partea vătămată Xxxxx Xxxxx, născută la xxxx, care se afla în grija surorii sale Xxxxx Xxxxx, având acces liber și nestingherit în locuința acestora, știind cu certitudine că prima nu a atins vârsta de 14 ani, profitând de faptul că aceasta este minoră și nu se putea apăra și exprima voința sa datorită vârstei fragede, s-a deplasat de trei ori la domiciliul minorei Xxxxx Xxxxx, care locuia în aceeași localitate, unde a întreținut cu ultima, prin constrângere fizică și psihică, raporturi sexuale.

Astfel, la 17 februarie 2015, aproximativ la ora 22:00, Fală Ion, aflându-se în concediu obligatoriu de 10 zile, acordat prin ordinul de zi pe unitate nr. 27 din 11 februarie 2015 al comandantului Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, în satul natal Xxxxx, raionul Sângerei, a venit în ospeție la rudele sale Fală Teodor și Xxxxx Xxxxx, unde după luarea mesei și consumului de băuturi alcoolice, a pândit minora Xxxxx Xxxxx când aceasta a plecat de una singură la veceu, sub pretextul ieșirii la fumat, a intrat în veceu după minora Xxxxx Xxxxx, unde urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, i-a blocat ieșirea, după care forțat a dezbrăcat-o, astupându-i gura cu mâna pentru ca aceasta să nu cheme în ajutor, contra voinței sale, întreținând în așa mod cu ea un raport sexual, însă, pentru a opune rezistență agresorului Fală Ion, minora Xxxxx Xxxxx l-a mușcat de mâna cu care îi astupase gura, la care acesta i-a aplicat o lovitură cu palma peste față pentru a-i înfrânge rezistența. După care, forțat a întors-o pe minora Xxxxx Xxxxx cu spatele la el și aplecând-o, a continuat astfel întreținerea cu ea a unui raport sexual. La un moment dat, fiind speriat de un zgomot din afara veceului, soldatul Fală Ion, a întrerupt acțiunile sale criminale, s-a îmbrăcat și a plecat, amenințând-o pe minora Xxxxx Xxxxx cu moartea în cazul dezvăluirii faptului întreținerii cu ea a unui raport sexual.

Tot el, la 11 aprilie 2015, aproximativ la ora 18:00, aflându-se în concediu de stimulare de 4 zile, acordat prin ordinul de zi pe unitate nr. 69 din 10 aprilie 2015 al comandantului Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, în satul natal Xxxxx, raionul Sângerei, a venit în ospeție la rudele sale Fală Teodor și Xxxxx Xxxxx și depistând-o pe minora Xxxxx Xxxxx de una singură acasă, urmărind același scop al satisfacerii poftei sexuale, a închis ușa, după ce a îmbrâncit-o pe minora Xxxxx Xxxxx pe patul din camera acesteia, a dezbrăcat-o de haine mai jos de genunchi, dezbrăcându-se și el și, contra voinței minorei Xxxxx Xxxxx, care opunea rezistență prin îmbrâncirea agresorului de la ea, a întreținut în așa mod cu ea un raport sexual. Apoi, îmbrăcându-se soldatul Fală Ion a amenințat-o cu moartea în caz de dezvăluire a faptului întreținerii cu ea a unui raport sexual, după ce a plecat.

Tot el, la 13 aprilie 2015, seara, aflându-se în concediu de stimulare de 4 zile, acordat prin ordinul de zi pe unitate nr. 69 din 10 aprilie 2015 al comandantului Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, în satul natal Xxxxx, raionul Sângerei, a venit în ospeție la rudele sale Fală Teodor și Xxxxx Xxxxx și depistând-o pe minora Xxxxx Xxxxx de una singură acasă, urmărind același scop al satisfacerii poftei sexuale, a închis ușa, după ce a îmbrâncit-o pe minora Xxxxx Xxxxx pe patul din camera acesteia, a dezbrăcat-o de haine mai jos de genunchi, dezbrăcându-se și el, contra voinței minorei Xxxxx Xxxxx,

care opunea rezistență prin îmbrâncirea agresorului de la ea, întreținând în așa mod cu ea un raport sexual. Apoi, îmbrăcându-se Fală Ion a amenințat-o cu moartea în caz de dezvăluire a faptului întreținerii cu ea a unui raport sexual, după ce a plecat.

Acțiunile lui *Fală Ion* au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art.171 alin. (3), lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*viol, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, asupra unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani.*”

2.1. În motivarea sentinței prima instanță a menționat că la caz nu au fost prezentate probe veridice, legale, pertinente și concludente prin care s-ar fi demonstrat faptele indicate în rechizitoriu și anume la timpul și locul comiterii infracțiunii.

Astfel, în urma evaluării circumstanțelor de fapt ale cauzei, cercetării probelor prezentate de părți în ședința de judecată și analizei declarațiilor depuse de participanții la proces, prima instanță a ajuns la concluzia că învinuirea adusă inculpatului Fală Ion nu doar că este însoțită de discrepanțe, dar a și fost combătută prin probele aduse în susținerea învinuirii.

Prin urmare, prima instanță a considerat că, partea acuzării a eșuat confirmarea învinuirii aduse inculpatului Fală Ion și că probele cercetate în ședința de judecată combat versiunea înaintată în speță de procuror. Mai mult de atât, învinuirea înaintată lui Fală Ion este una incertă, adică nu este formulată cu maximă precizie și claritate, nefiind indicat, data, locul, mijloacele și modulul de săvârșirea a infracțiunii, fapt ce denotă încălcarea dreptul la un proces echitabil în privința lui Fală Ion.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată au declarat apeluri:

3.1. Avocatul *Malanciuc Nicolae* în numele reprezentantului părții vătămate, *Xxxxx Xxxxx*, care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri pentru prima instanță, motivând că sentința este ilegală și arbitrară, deoarece nu corespunde rigorilor art. 6 CEDO.

3.2. Procurorul *Dărănuța Ina*, care a solicitat repunerea în termen a apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modulul stabilit pentru prima instanță, prin care Fală Ion să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii înscrinate, cu stabilirea unei de pedepse de 10 ani de închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului a menționat că, prima instanță la pronunțarea sentinței de achitare nu a ținut cont că vinovăția inculpatului a fost confirmată prin elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de lege, și anume: declarațiile părții vătămate *Xxxxx Xxxxx*; declarațiile martorului *Xxxxx Xxxxx*; declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate; declarațiile martorului *Botnari Xxxxx*; declarațiile specialistului *Burduja Ina*.

De asemenea, a indicat procurorul că vinovăția inculpatului se confirmă și prin concluziile specialistului *Burduja Ina*, care a indicat că la partea vătămată nu s-au constatat predispoziții de exagerare și de inducere în eroare.

Ce ține de raportul de expertiză medico-legal, a indicat că, deși conform raportului nu se constată dereglarea membranei himenele la partea vătămată, martorul *Botnari Xxxxx* a explicat că există din punct de vedere fiziologic persoane, ca și în cazul minorei *Xxxxx Xxxxx*, la care inelul de contracție este de tip elastic și permite trecerea penisului în vagin fără deteriorarea acestuia.

Procurorul a mai invocat că declarațiile martorilor părții apărării nu pot fi puse la baza unei sentințe și urmau a fi apreciate critic.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, s-a admis apelurile declarate de către apelanți, s-a casat integral sentința, și încheierea interlocutorie din 30.06.2020, fiind pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Fală Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **10** ani, cu executare în penitenciar de tip închis;

S-a admis acțiunea civilă integral, și s-a dispus încasarea de la *Fală Ion* în beneficiul părții vătămate *Xxxxx Xxxxx* prejudiciul moral în sumă de - **100 000** lei și **10 000** lei cheltuieli de judecată, pentru acordarea asistenței juridice, în total suma de **110, 000,00** lei.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, conform cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat următoarele:

Fală Ion Xxxxx fiind încorporat în serviciul militar în termen la 08.05.2015 de către SAM Sîngerei CMT Bălți. după finisarea cursului inițial de instruire în Batalionul de gardă, la 02.06.2015 a fost transferat și a îndeplinit serviciul militar în termen în perioada 02.06.2014 - 22.04.2015 în Brigada 2 Infanterie Motorizată, dislocată în mun. Chișinău, la funcția de conducător auto, deținând gradul militar de soldat.

Îndeplinind serviciul militar în unitatea militară nominalizată, soldatul *FALĂ Ion* în perioada anilor 2014-2015, a beneficiat de mai multe concedii obligatorii și de stimulare de scurtă durată, inclusiv în perioada 12.02.2015-21.02.2015 și 11.04.2015-14.04.2015 cu dreptul de a se deplasa la domiciliu în s. *Xxxxx*, raionul Sîngerei.

Aflându-se la domiciliu în s. *Xxxxx*, raionul Sîngerei în perioadele de timp menționate supra, soldatul *FALĂ Ion Xxxxx*, fiind persoană înrudită prin afinitate (cumnat) cu partea vătămată *Xxxxx Xxxxx*, născută la 04.01.2004, care se afla în grija surorii sale *Xxxxx Xxxxx*, având acces liber și nestingherit în locuința acestora, știind cu certitudine că dânsa nu a atins vârsta de 14 ani, profitând de faptul că aceasta este minoră și nu se putea apăra și exprima voința sa datorită vârstei fragede, s-a deplasat de trei ori la domiciliul minorei *Xxxxx Xxxxx*, care locuia în aceeași localitate, unde a întreținut cu ultima, prin constrângere fizică și psihică, raporturi sexuale în următoarele circumstanțe:

Astfel, în perioada **12.02.2015-21.02.2015 de concediu obligatoriu și de stimulare de scurtă durată, data concretă nefiind posibil de stabilit**, soldatul *Fală Ion*, aflându-se în concediu obligatoriu de 10 zile, acordat prin ordinul de zi pe unitate nr.27 din 11.02.2015 al comandantului Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, în satul natal *Xxxxx*, raionul Sîngerei, a venit în oșpeție la rudele sale *FALĂ Teodor Xxxxx* și *Xxxxx Xxxxx Xxxxx*, unde după luarea mesei și consumului de băuturi alcoolice, a pândit minora *Xxxxx Xxxxx*, când aceasta a plecat de una singură la veceu, sub pretextul ieșirii la fumat, a intrat în veceu după minora *Xxxxx Xxxxx*, unde urmărind scopul satisfacerii

poftelor sexuale, i-a blocat ieșirea, după care forțat a dezbrăcat-o, astupându-i gura cu mîna pentru ca aceasta să nu cheme în ajutor, contra voinței sale, întreținând în așa mod cu ea un raport sexual, însă, pentru a opune rezistență agresorului FALĂ Ion minoră Xxxxx Xxxxx l-a mușcat de mîna cu care îi astupase gura, la care acesta i-a aplicat o lovitură cu palma peste față pentru a-i înfrînge rezistența.

După care, forțat a întors-o pe minoră Xxxxx Xxxxx cu spatele la el și aplecînd-o a continuat astfel întreținerea cu ea a unui raport sexual. La un moment dat, fiind speriat de un zgomot din afara veceului, soldatul FALĂ Ion, a întrerupt acțiunile sale criminale, s-a îmbrăcat și a plecat, amenințînd-o pe minoră Xxxxx Xxxxx cu moartea în cazul dezvăluirii faptului întreținerii cu ea a unui raport sexual.

Tot el, în perioada **11.04.2015-14.04.2015 de concediu obligatoriu și de stimulare de scurtă durată, data concretă nefiind posibil de stabilit**, aflîndu-se în concediu de stimulare de 4 zile, acordat prin ordinul de zi pe unitate nr.69 din 10.04.2015 al comandantului Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, în satul natal Xxxxx, raionul Sîngerei, a venit în oșpeție la rudele sale FALĂ Teodor Xxxxx și Xxxxx Xxxxx Xxxxx și depistînd-o pe minoră Xxxxx Xxxxx de una singură acasă, urmărind același scop al satisfacerii poftelor sexuale, a închis ușa, după ce a îmbrîncit-o pe minoră Xxxxx Xxxxx pe patul din camera acesteia, a dezbrăcat-o de haine mai jos de genunchi, dezbrăcîndu-se și el și, contra voinței minorei Xxxxx Xxxxx, care opunea rezistență prin îmbrîncirea agresorului de la ea, a întreținut în așa mod cu ea un raport sexual. Apoi, îmbrăcîndu-se soldatul FALĂ Ion Xxxxx a amenințat-o cu moartea în caz de dezvăluire a faptului întreținerii cu ea a unui raport sexual, după ce a plecat.

Tot el, în perioada **11.04.2015-14.04.2015 de concediu obligatoriu și de stimulare de scurtă durată, data concretă nefiind posibil de stabilit**, aflîndu-se în concediu de stimulare de 4 zile, acordat prin ordinul de zi pe unitate nr.69 din 10.04.2015 al comandantului Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, în satul natal Xxxxx, raionul Sîngerei, a venit în oșpeție la rudele sale FALĂ Teodor Xxxxx și Xxxxx Xxxxx Xxxxx și depistînd-o pe minoră Xxxxx Xxxxx de una singură acasă, urmărind același scop al satisfacerii poftelor sexuale, a închis ușa, după ce a îmbrîncit-o pe minoră Xxxxx Xxxxx pe patul din camera acesteia, a dezbrăcat-o de haine mai jos de genunchi, dezbrăcîndu-se și el, contra voinței minorei Xxxxx 8 Xxxxx, care opunea rezistență prin îmbrîncirea agresorului de la ea, întreținînd în așa mod cu ea un raport sexual. Apoi, îmbrăcîndu-se soldatul FALĂ Ion Xxxxx a amenințat-o cu moartea în caz de dezvăluire a faptului întreținerii cu ea a unui raport sexual, după ce a plecat.

Instanța de apel a statuat că prin acțiunile sale intenționate, Fală Ion a comis infracțiunea prevăzută la art. 171 alin.(3) lit. b) Cod penal- „viol, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei, profitînd de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, asupra unei persoane minore în vîrstă de pînă la 14 ani”.

Cu toate că inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea faptelor imputate, susținînd că, nu a săvârșit careva acțiuni ilegale în privința părții vătămate Xxxxx Xxxxx, instanța de apel a considerat că vina acestuia în săvârșirea infracțiunii de violul a fost confirmată, prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 CPP, cum ar fi:

- procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 03 iulie 2015 (f. d. 14);

- concluziile raportului de expertiză medico-legale nr. 269 din 06 iulie 2015 (f.d.25);
- concluziile raportului de expertiză medico-legale nr. 294 din 07 septembrie 2015 (f.d.31);
- concluziile actului de expertiză psihiatrico-legală nr. 473a-2015 din 08 octombrie 2015 (f.d.38- 39);
- raportul de expertiză psihiatrico-legală de ambulatoriu nr. 467a-2015 din 08 octombrie 2015 (f. d. 46-47);
- certificatul nr. 991 din 16 iulie 2015 (f.d.70);
- extras din ordinul nr. 27 din 11 februarie 2015 (f. d. 77);
- extras din ordinul nr. 69 din 10 aprilie 2015 (f.d.80);
- copia autenticată a certificatului de naștere nr. 2003500007928 eliberat la 06 februarie 2004 (f.d.82);
- evaluarea și concluzia Centrului de plasament temporar și reabilitare pentru copii nr. 01-22/6362 din 02 noiembrie 2015 (f. d. 60-63);
- Cd-ul cu înregistrarea audierii părții vătămate(f.d.169).

Nerecunoașterea vinovăției de către Fală Ion a apreciat-o ca o metodă de apărare de comiterea faptelor imputate și nu poate echivala cu achitarea acestuia, deoarece circumstanțele stabilite și probele analizate și enumerate, dovedesc cu certitudine comiterea de către dânsul a faptelor încriminate.

Instanța de apel a menționat că deși urmărirea penală a fost pornită în baza prevederilor art. 175 din Codul penal, în cadrul acțiunilor de urmărire penală au fost administrate probe pertinente, concludente și veridice de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) din Codul penal, fapt ce a determinat punerea sub învinuire și înaintarea acuzării lui Fală Ion pentru comiterea infracțiunii respective.

Totodată în cadrul judecării nu a stabilit temeieri de a considera că declarațiile părții vătămate minore, Xxxxx Xxxxx nu sunt veridice, poartă un caracter defăimător sau de răzbunare. Atât reprezentanta părții vătămate cât și inculpatul au confirmat în ședință că, careva relații ostile până la incident nu au avut. Mai mult, din susținerile inculpatului, dumnealui deseori intra în ospetie la fratele său, anterior careva conflicte n-au avut, nici cu partea vătămată minoră, nici cu fratele său și nici cu soția acestuia.

În pofida faptului că inculpatul Fală Ion la etapa urmăririi penale, folosindu-se de drepturile sale procesuale nu a dat declarații pe marginea acuzațiilor aduse, în procesul cercetărilor judecătorești, inculpatul a negat orice implicare în comiterea infracțiunii incriminate, negând vehement aplicarea forței fizice în orice circumstanțe față de minora Xxxxx Xxxxx, înaintând versiunea precum că „*minoră Xxxxx Xxxxx a fost amenințată de sora acesteia, Xxxxx Xxxxx, precum că o va da la casa de copii în cazul în care nu va confirma cele spuse de Xxxxx Xxxxx*” însă careva circumstanțe utile și convingătoare care ar confirma poziția inculpatului și ar indica la nevinovăția lui, în speță nu au fost stabilite.

Instanța de apel analizând declarațiile inculpatului, părții vătămate minore, reprezentantului acesteia, specialiștilor și a martorilor, a stabilit faptul că inculpatul Fală Ion, prin ignorarea totală a acțiunilor sale exprimate prin abuzarea sexuală a minorei.

Prima instanță la pronunțarea sentinței contestate nu au luat în considerație probatoriului administrat legal în faza urmăririi penale, nu a supus aprecierii și utilității *concluzia raportului de expertiză psihiatrico-legală de ambulator nr.467 a-2015 din 08.10.2015 care confirmă că la partea*

vătămată Xxxxx Xxxxx nu s-a depistat careva deficiențe psihice, predispoziția de a exagera evenimentele produse și de a fantaza.

La fel, din concluziile specialistului Burduja Ina rezultă că la victima minoră nu s-au constatat predispoziții de exagerare și de inducere în eroare.

Instanța de apel a reținut că din **raportul de expertiză medico-legală** rezultă că **integritatea membranei himenale nu este dereglată**, martorul Botnari Xxxxx a explicat că există din punct de vedere fiziologic persoane, ca și cazul minorei Xxxxx Xxxxx, la care inelul de contracție este de tip elastic și permite trecerea penisului în vagin fără deteriorarea acestuia.

Analizând și apreciind concluziile rapoartelor de expertiză medico-legală nr.269 din 06.07.2015 și nr.294 din 07.09.2015 prin care se constată integritatea membranei himenale a minorei Xxxxx Xxxxx și lipsa de leziuni corporale (f. d. 25) precum și imposibilitatea existenței raportului sexual cu introducerea deplină în vagin a penisului în stare de erecție, se constată că concluziile respective se confirmă și prin afirmațiile plauzibile a specialistului Xxxxx Botnari care în ședința de judecată a precizat că la 08 octombrie 2015, a examinat-o pe minora Xxxxx Xxxxx depistând existența himenului integru, marginile festonate fiind elastice, care nu arătau semne de traumatism antecedent.

Instanța de apel a menționat că aceste circumstanțe în esența sa doar confirmă concluziile respective, însă totodată elucidează unele particularități prin care se constată că himenul minorei este elastic, care în cazul dat permite trecerea penisului în vagin fără a fi deteriorat. În condițiile constatate, **este posibil contactul sexual fără ruperea inelului de contracție sau a membranei himenale.**

Analizând și apreciind în cumul declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate minore, specialiștilor și a martorilor audiați în coroborare cu alte probe prezentate în cadrul ședinței judecătoreștii, instanța de apel a considerat că ele sunt credibile și utile deoarece contrapunerea lor indică la faptul că declarațiile depuse de participanți în cadrul cercetărilor judecătoreștii nu contravin circumstanțelor stabilite în cadrul judecării cauzei, dar reciproc și obiectiv completează circumstanțele expuse în cadrul audierii părții vătămate minore.

Instanța de apel a constatat că minora Xxxxx Xxxxx, cât și reprezentantul ei legal Xxxxx Xxxxx, precum și specialistul psiholog Burduja în cadrul audierilor au confirmat aplicarea în privința minorei a constrângerii fizice manifestată în strângerea cu mâna la gură, precum și opunerea de rezistență din partea minorei manifestată prin **care** și aplicarea loviturii din partea inculpatului. Mai mult, potrivit afirmațiile minorei - a suportat suferințe psihice, deoarece i-a fost frică și rușine.

Instanța de apel a reținut ca fiind plauzibile și convingătoare **concluziile actului nr.467a- 2015 de expertiză psihiatrico-legală (narcologico-legală) efectuată în condiții de ambulator din 08.10.2015** prin care **este probat că minora Xxxxx Xxxxx nu suferă de maladii psihice, iar capacitatea ei de a înțelege caracterul și conținutul acțiunilor săvârșite de ea a fost limitată.** Capacitatea minorei Xxxxx Xxxxx de a opune rezistență acțiunilor abuzatorului a fost redusă. Pe lângă aceasta Xxxxx Xxxxx nu avea formată capacitatea deplină de a conștientiza acțiunile proprii și de a le controla, Xxxxx Xxxxx a putut să perceapă circumstanțele

importante pentru cauza penală, să le memoreze și să le reproducă într-un limbaj simplu, pueril.

După particularitățile psihologice individuale **Xxxxx Xxxxx se afla în stare de dependență psihologică de abuzator, în concluzie la fel este cert stabilit că la minora L.Xxxxx nu s-a depistat predispoziția de a exagera evenimentele produse și de a fantaza (f.d.46).**

În cadrul judecării cauzei s-a stabilit că inculpatul Fală Ion cu certitudine cunoștea că minora Xxxxx Xxxxx în cadrul abuzurilor sexuale nu a atins vârsta de 14 ani. Instanța a reținut că inculpatul fiind rudă apropiată a minorei (minora Xxxxx Xxxxx este sora soției fratelui inculpatului. Tudor Fală) deseori a fost invitat în oșpeție fiind considerat membru al familiei, care cunoștea cu certitudine vârsta membrilor de familie, avea relații de încredere, cunoștea alte particularități, având acces liber și necondiționat la domiciliul familiei Fală, fapt de care inculpatul Fală Ion a profitat în cadrul comiterii abuzurilor sexuale. Mai mult, în cadrul cercetărilor judecătorești inculpatul nu a negat faptul cunoașterii vârstei minorei, Xxxxx Xxxxx, iar în cadrul audierii sale în calitate de bănuit a și confirmat cu certitudine că minora are vârsta de 11 ani (f. d. 126).

Cu referire la argumentele primei instanțe precum că *datele pe episoadele de care a fost învinuit Fală Ion menționate supra, au fost indicate în învinuire în mod arbitrar de către acuzare ceia ce a dus la achitarea inculpatului pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii la data indicată în actul de învinuire*, instanța de apel a reținut că, s-a stabilit cu certitudine că, fapta de viol a persoanei minore în vîrstă de până la 14 ani a avut loc.

Totodată fiind stabilit că data și ora indicată de procuror în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu și anume data de 17.02.2015, ora 22, 11.04.2015 ora 18,00 și 13. 04.2015 nu s-a confirmat în ședință datorită unor circumstanțe obiective cum ar fi vârsta minoră, timpul îndelungat ce a trecut de la data comiterii infracțiunii însă aceste circumstanțe nu pot servi drept temei pentru achitarea persoanei deoarece sa stabilit cu certitudine că Fală Ion, îndeplinind serviciul militar, în perioada anilor 2014-2015, a beneficiat de mai multe concedii obligatorii și de stimulare de scurtă durată, și anume perioada 12.02.2015-21.02.2015 și 11.04.2015-14.04.2015, perioadă în care a comis fapta de care a fost pus sub învinuire iar perioadă menționată a fost indicate corect de procuror în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu, perioadă reținută și de instanța de apel la adoptarea prezentei decizii.

Referitor la un alt temei de achitare reținut de instanță și anume *lipsa raportul sexual forțat din veceul amplasat în s. Xxxxx, raionul Sîngerei, gospodăria lui Xxxxx Xxxxx în grija căruia se afla partea vătămată minoră, din considerentul că gospodăria menționată nu dispune de un veceu* instanța de apel l-a apreciat critic or procesul verbal de constatare a lipsei veceului a fost întocmit în anul 2020, iar fapta fiind săvârșită în anul 2015, astfel relevanța probei date nu suportă nici o critică de vreme ce versiunea dată a fost înaintată cu mult mai târziu, în procedură de rejudecare a cauzei penale nefiind invocată la urmărirea penală, în instanța de fond, apel și recurs cu atât mai mult că probele descrise mai sus confirmă contrariul.

Cu referire la argumentul apărării că partea vătămată a dat declarații calomnioase un scop de răzbunare, instanța de apel a constatat că partea vătămată până la caz nu a fost în conflict cu inculpatul, a declarat coerent pe

tot parcursul urmăririi penale cum au avut loc faptele imputate lui Fală Ion, mai mult ca atât concluziile specialistului confirmă că partea vătămată a declarat clar și coerent toate cele întâmplate nefiind careva dubii că declarațiile acesteia sunt calomnioase.

La individualizarea pedepsei în privința inculpatului Fală Ion, pentru comiterea infracțiunii incriminate, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 70 alin. (3¹) Cod penal, de aspectele săvârșirii infracțiunii, pericolul social și gradul prejudiciabil, personalitatea inculpatului, că este fără antecedente penale, prezența circumstanțelor atenuante, considerând că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. art. 2036, 2037 Cod civil, a consideră necesar de a încasa suma prejudiciului moral în mărime de 100000, 00 lei, din contul inculpatului Fală Ion în beneficiul părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx, pentru a-i oferi o reparare a suferințelor morale suportate de către ultima, or, incontestabil Xxxxx Xxxxx, a avut mari suferințe, dureri fizice, retrăiri sufletești în urma prejudiciului cauzat în privința sa de către inculpat prin infracțiune, ținând cont de practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral (Opinia comună privind satisfacția echitabilă).

În speță, dauna morală se exprimă prin faptul că părții vătămate Xxxxx Xxxxx a suportat mari suferințe morale în urma infracțiunii săvârșite de către inculpatul Fală Ion, ca urmare a acțiunilor ilegale ale inculpatului. Astfel fiindu-i, cauzate suferințe fizice și psihice și astfel, suma de 100000 lei, care urmează a fi încasată ca reparație a daunei morale este una echitabilă. precum și încasarea cheltuielilor de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 10000 lei.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, avocatul *Balan Angela* în numele inculpatului Fală Ion, invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

5.1 În motivarea recursului ordinar declarat, avocatul invocă următoarele argumente:

- instanța de apel a depășit limitele învinuirii înaintate inculpatului prin rechizitoriu. Instanța de apel, prin extindere, a modificat intervalele de timp indicate în rechizitoriu, prin ce a creat o situație defavorabilă inculpatului și acesta a fost condamnat în temeiurile unor constatări care nu i-au fost imputate, de care nu a cunoscut decât după luarea de cunoștință cu motivele condamnării sale;

- instanța de apel în motivarea soluției nu a contrazis poziția primei instanțe, prin care ultima a statuat în hotărârea motivată lipsa unui act procesual, care ar stabili locul comiterii infracțiunii;

- contrazicerile instanței de apel cu referire la locul comiterii infracțiunii, nu pot fi admise, deoarece sunt contrare legii, lipsite de suport probatoriu, sunt iraționale și inadmisibile. Omisiunile admise de către organul de urmărire penală în cadrul anchetei, prin neexaminarea locului comiterii infracțiunii și interogarea martorilor oculari, nu pot fi puse în sarcina inculpatului (a se vedea cauza *Radchicov vs. Rusia*) altfel, *reclamantul ar fi cel care ar suporta consecințele omisiunilor autorităților în cadrul investigațiilor*;

- instanța de fond a examinat corect cauza penală, cu respectarea dreptului lui Fală Ion la apărare, care, la rândul său, cu respectarea principiului contradictorialității în procesul penal a prezentat probe, care combat circumstanțele indicate în rechizitoriu și confirmă poziția sa de nevinovăție cu referire la acuzațiile înscrise.

- instanța de apel a admis erori grave care au afectat soluția pronunțată, prin faptul că în textul deciziei nu au fost reflectate declarațiile părții vătămate, a martorului Xxxxx Zinainda și a inculpatului Fală Ion reținute în ședința instanței de apel, fiind reținute doar declarațiile făcute în prima instanță f.d.96 -100;

- instanța de apel a pus la baza soluției de condamnare declarațiile părții vătămate, a martorului Xxxxx Xxxxx însă a omis a le da apreciere în corespundere cu art. 101 Cod de procedură penală;

- partea apărării a sesizat instanța despre depunerea de declarații divergente în cadrul urmăririi penale, în instanța de fond și cea de apel. Instanța de apel nu a contrapus aceste declarații și nu s-a expus pe care le preia ca veridice, pertinente, utile și concludente justei soluționări a cauzei și procesului de stabilire a adevărului: pe cele de la urmărire penală, din instanța de fond sau cea de apel;

- instanța de apel a conchis că, vinovăția lui Ion Fală rezultă din declarațiile martorului Botnari Xxxxx și specialistului Burduja Inna, însă, care nu au fost citați și audiați din nou, așa cum prescriu prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală. Astfel, instanța de apel, rejudecând cauza și stabilind vinovăția lui Ion Fală după o sentință de achitare, fără audierea martorilor, la care face referire în decizia sa, a pronunțat o hotărâre de condamnare, soluție, care conține o eroare de drept, deoarece o motivare a unei atare soluții trebuie să rezulte dintr-o administrare legală a probelor, în special atunci, când se pronunță o nouă hotărâre, după regulile pentru judecarea în prima instanță;

- instanța de apel a stabilit că: *concluziile rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 269 din 06.07.2015 și nr. 294 din 07.09.2015 prin care se constată integritatea membranei himenale a minorei Xxxxx L. și lipsa de leziuni corporale (f.d. 25) precum și posibilitatea existenței raportului sexual cu introducerea deplină în vagin a penisului în stare de erecție, se confirmă prin afirmațiile specialistului Xxxxx Botnar.*

Partea apărării a atenționat instanța de apel, că prin raportul de expertiză medico-legală nr. 294 din 14.07.2015 (f.d. 34, voi. 1), expertul a stabilit: *ținând cont de nivelul de dezvoltare, parametri organelor sexuale la mim Xxxxx Xxxxx și cet Fală Ion, consideră că nu putea avea loc un raport sexual cu introducerea deplină a penisului în stare de erecție în vagin fără dereglarea integrității himenului.* Astfel, expertul a examinat parametri organelor sexuale a minorei Xxxxx Xxxxx, dar nu a stabilit că himenul era cu margini festonate și elastic. La fel a examinat parametri sexuali a lui Fală Ion, excluzând în mod ferm și categoric existența unui raport sexual cu introducerea deplină a penisului în stare de erecție în vagin tară dereglarea integrității himenului;

- la solicitarea părții apărării, în conformitate cu prevederile art. 414 alin.(2) Cod de procedură penală au fost verificate declarațiile martorilor oculari, Fală Fiodor (f. d. 212-214, vol.3) și Fală Octavian (f. d. 2016-217, vol.3), a martorului Pașa Vasile (f. d. 219, vol.3), cât și conținutul răspunsului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 35/7-4-5414 din 26.09.2016 (f. d.

77, vol.3). Nici una din aceste probe nu și-a găsit reflectare în decizia instanței de apel. Instanța de apel, deși le-a verificat, intenționat nu le-a reflectat, deoarece nu a găsit motive, pentru care să nu le admită ca probe. La aceste probe a făcut referire instanța de fond și a constatat că, ele infirmă declarațiile martorului Xxxxx Xxxxx și a părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx;

- potrivit rechizitoriului, cât și declarațiilor martorului Xxxxx Xxxxx și a părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx, s-au invocat circumstanțe, precum că în zilele de 17.02.2015, 11.04.2015 și 13.04.2015, Fală Fiodor se afla în sat, împreună cu familia. În același timp, potrivit răspunsului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 35/7-4-5414 din 26.09.2016 (f. d. 77, vol.3), cât și declarațiilor martorului Fală Fiodor, ultimul în perioada din 15.02.2015 până la 10.05.2015 s-a aflat peste hotarele țării, la lucru în Federația Rusă. În aceste circumstanțe, există mari suspiciuni cu referire la veridicitatea declarațiilor martorului Xxxxx Xxxxx și a părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx, care la toate etapele procesului penal au susținut, că: la 17.02.2015 Fală Fiodor a fost acasă și a făcut frigărui, în ziua de 11.04.2015 împreună cu Fală Fiodor a fost la nuntă la ajutor în sat, iar la 13.04.2015 Fală Fiodor a fost în oșpeție la fratele Zinaidei Xxxxx, Vasile Xxxxx;

- nu au fost întrunite elementele componente de infracțiune prevăzute la art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, imputate inculpatului, în partea ce ține de existența raportului sexual dintre partea vătămată și inculpat;

- instanța de apel nu s-a expus asupra încălcărilor procesuale esențiale, admise de către organul de urmărire penală la desfășurarea urmăririi penale în privința lui Fală Ion, acestuia din urmă menținându-i-se calitatea de bănuit cu încălcarea prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, prin faptul că a fost pus sub învinuire după expirarea termenului de 3 luni prevăzut de lege, la data de 09.10.2015;

- la caz, organul de urmărire nu l-a scos de sub urmărirea penală pe art. 175 Cod penal pe Fală Ion, din momentul expirării termenului de trei luni de zile a calității de bănuit și nici nu a reluat urmărirea penală în baza unor fapte noi sau recent descoperite, după cum este prescris de lege;

- organul de urmărire penală a acționat contrar normelor de procedură penală și procurorul nu a adoptat o ordonanță de scoatere a lui Fală Ion de sub urmărire penală la data de 09 octombrie 2015, prin sine nu omite dreptul lui Fală Ion de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, adică nu exclude existența circumstanțelor care exclud tragerea repetată a acestuia la răspundere penală pentru perioada de după 09 octombrie 2015 până în prezent.

6. Asupra recursului declarat, procurorul în Secția reprezentare învinuire în cadrul Curții Supreme de Justiție, *Sovac Nicolae*, a înaintat *referință*, prin care a solicitat inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Astfel, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, *juducând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de către instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea precum și de a constata motivele care au dus la emiterea soluției contestate. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali vagi, reprezintă motiv de casare.

Conform art. 417 alin. (1), pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Din sumarul recursului ordinar declarat, Colegiul penal lărgit constată că avocatul *Balan Angela* în numele inculpatului Fală Ion, a indicat în calitate de temeiuri de drept pentru casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), 8) și 15) Cod de procedură penală, potrivit cărora: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;* 15) *instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.*

Colegiul penal lărgit atestă că, avocatul Balan Angela, critică decizia recurată prin prisma faptului că concluziile expuse de instanța de apel nu se bazează pe probe care ar demonstra vinovăția inculpatului *Fală Ion* de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 171 alin. (3), lit. b) Cod penal, iar instanța de apel judecând cauza a depășit limitele învinuirilor aduse.

Colegiul penal lărgit verificând și analizând per ansamblu decizia instanței de apel, raportată la criticile apărării, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (*hotărârea Boldea versus România*), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată

instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

CtEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.*

Pentru a statua asupra acestei concluzii, *Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.*

Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat.

Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile Legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesuale menționate, Colegiul constată că potrivit rechizitoriului inculpatului i se impută comiterea infracțiunii prevăzute la art. 171 alin. (3), lit. b) Cod penal.

Prin sentința instanței de fond, Fală Ion, a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 171 alin. (3), lit. b) Cod penal, *pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.*

Instanța de apel, rejudecând cauza, a admis apelurile, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a dispus condamnarea lui *Fală Ion* de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3), lit. b) Cod penal - **10** ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Relevant este faptul că concluziile instanțelor inferioare, sunt diametral opuse, având la baza soluțiilor adoptate, în principiu, același material probatoriu interpretat și apreciat după intima convingere a judecătorilor, care nemijlocit urma să se bazeze pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv. La caz, însă atât prima instanță, cât și cea de gradul doi de jurisdicție, în cadrul cercetărilor primare și ulterior, suplimentare, a probatoriului administrat de organul de urmărire penală, contrar prevederilor art.100-101 Cod de procedură și aspectelor factice a

cauzei, au admis interpretări vaste, extensive a probelor materiale, care în fond au influențat soluțiile adoptate.

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii menționate supra, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului de către instanța ierarhic inferioară. În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane și, implicit, cu privire la încadrarea juridică a faptei pe care instanța o poate reține împotriva acesteia, este o condiție esențială a echității procedurii.*

Reieșind însă din conținutul deciziei atacate cu recurs, Colegiul atestă că instanța de apel a pronunțat o hotărâre nemotivată în termeni vagi și cu conținut ambiguu, din al cărei descriptiv nu rezultă motivele pe care se întemeiază soluția adoptată, fără a fi cercetate amănunțit și mult aspectual probele care au conturat convingerea instanței pentru a hotărî în sensul celor indicate în dispozitiv.

Așadar, analizând decizia atacată, Colegiul penal lărgit concluzionează că instanța de apel, casând hotărârea primei instanțe privind achitarea inculpatului *Fală Ion*, și recunoscându-l vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (3), lit. b) Cod penal, nu a supus unei analize obiective cumulul de probe administrate, nu le-a dat o apreciere corespunzătoare prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, concluzionând prin deducție lipsită de o amplă analiză că, acțiunile inculpatului *Fală Ion* corect au fost încadrate de procuror.

În decizia contestată (f. d. 118-132, vol. IV), instanța de apel doar a trecut în revistă probele administrate pe caz și indicate în rechizitoriu, fără a oferi propria apreciere a acestora așa cum o cer prevederile art. 101 alin.(1) Cod de procedură penală și prevederile art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul verbal. Or, instanța de apel urma să constate, prin care date concrete, reieșind din declarațiile părții vătămate, declarațiile martorilor audiați în ședința instanței de apel, declarațiile inculpatului se constată faptele infracționale și se caracterizează elementele infracțiunii imputate.

Totodată potrivit art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, *judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea inculpatului, părților vătămate, martorilor. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.*

Așadar, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, care au stat nemijlocit la baza emiterii unei sentințe de achitare fără a examina probe noi, precum și fără a face o analiză detaliată a declarațiilor părții vătămate, martorilor prin prisma coroborării, veridicității acestora în raport cu probele apărării, având drept consecință constatarea incontestabilă a demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea faptelor imputate. Instanța de apel, făcând trimitere la declarațiile părții vătămate, martorilor, audiați în instanța de apel, fără a le da apreciere, nu a indicat concret ce anume denotă confirmarea faptelor

imputate, or, aceste declarații, după cum au fost luate în considerare de către instanța de apel și ne fiind analizate, nu generează incontestabil, în afara oricăror dubii, concluzia privind vinovăția inculpatului.

Conform art. 3 alin.(2) Cod penal - *interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.*

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (3), art. 66 alin. (2) pct. (1), art. 24 alin. (2), art. 325 alin. (1), art. 281 alin. (2), 296 alin. (2), 389 alin. (2) Cod de procedură penală, *concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Actul de învinuire trebuie să cuprindă datele importante pentru formularea învinuirii, iar inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării și nu exprimă alte interese, decât interesele legii.*

Relevant este că potrivit rechizitoriului *Fală Ion* este învinuit că a comis infracțiunea de viol la 17.02.2015 orele 22.00, 11.04.2015 orele 18:00 și 13.04.2015 seara.

Potrivit statuărilor primei instanțe în sensul dat: *„...Analizând conținutul sesizării depusă de Xxxxx Xxxxx, declarațiile acestea la diferite etape a procesului, care sunt diferite și contradictorii, declarațiile părții vătămate minore, Xxxxx Xxxxx, declarațiile reprezentantului legal Xxxxx Galina, declarațiile martorilor, Fală Fiodor, Fală Octavian, cât și declarațiile inculpatului Fală Ion, în raport cu probele materiale, precum și în raport cu circumstanțele învinuirii, indicate în rechizitoriu, instanța retine că circumstanțele referitoare la timpul și locul comiterii pretinsei infracțiuni, nu și-a găsit confirmare.”*

Pe când instanța de apel în al doilea grad de jurisdicție constată următoarele: *„Fală Ion fiind încorporat în serviciu militar în termen la 08.05.2015 de către SAM Sângerei CMT Bălți, după finisarea cursului inițial de instruire în Batalionul de gardă, la 02.06.2015 a fost transferat și a îndeplinit serviciul militar, în perioada de timp 02.06.2014 - 22.04.2015, în Brigada 2 Infanterie Motorizată, din mun. Chișinău, în funcția de conducător auto, deținând gradul militar de soldat.*

Îndeplinind serviciul militar în unitatea militară, soldatul Fală Ion Xxxxx în perioada anilor 2014-2015 a beneficiat de mai multe concedii de stimulare de scurtă durată, inclusiv în perioada 12.02.2015-21.02.2015 și 11.04.2015-14.04.2015 cu dreptul de a se deplasa la domiciliu în satul Xxxxx raionul Sângerei.... ”

„...Aflându-se la domiciliu, în perioada de timp 12.02.2015-21.02.2015 ... data concretă nefiind posibil de stabilit,... soldatul Fală Ion a venit în ospeție la fratele său Fală Tudor,... unde în... a întreținut raport sexual cu minora Xxxxx Xxxxx.... ”

„...Tot el, în perioada 11.04.2015-14.04.2015 ... data concretă nefiind posibil de stabilit... a venit în ospeție la rudele sale Fală Tudor și Xxxxx Xxxxx, urmând scopul satisfacerii sexuale... a întreținut raport sexual cu minora Xxxxx Xxxxx.... ”

„... Tot el, în perioada 11.04.2015-14.04.2015 ... data concretă nefiind posibil de stabilit... a venit în ospeție la rudele sale Fală Tudor și Xxxxx Xxxxx, urmând scopul satisfacerii sexuale... a întreținut raport sexual cu minora Xxxxx Xxxxx.... ”

Implicit, instanța de apel condamnându-l pe *Fală Ion* de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 171 alin. (3), lit. b) Cod penal, a încercat să

înlătura constatările primei instanțe referitor la timpul și locul comiterii infracțiunii.

Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel a modificat învinuirea inculpatului, alta decât cea reținută în rechizitoriu, astfel, încălcând prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că, *judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.*

În sensul celor declarate, Colegiul penal lărgit, atestă că, dreptul la un proces echitabil, este catalogat ca fiind indispensabil și care garantează persoanei o procedură evidentă a respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în fața instanțelor de judecată.

În sensul dat, Colegiul notează că potrivit practicii CEDO acuzatul trebuie să fie informat în mod corespunzător și pe deplin cu privire la orice modificare a acuzației, inclusiv modificările care au legătură cu „cauza” acesteia, și trebuie să dispună de timpul și înlesnirile necesare pentru a reacționa la aceste modificări și pentru a-și organiza apărarea pe baza oricărei noi informații sau afirmații (*cauza Mattoccia împotriva Italiei; cauza Bäckström și Andersson împotriva Suediei*).

Suplimentar în contextul dat, Colegiul observă lipsa atât a aprecierii, cât și lipsa poziției instanței de apel referitor la acceptarea unor probe și respingerea altora.

Colegiul penal lărgit, statuează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85*). De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza *Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60*, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În senul celor enunțate mai sus, Colegiul notează, că instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelanți, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Din considerentele expuse, se conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de către recurent, ceea ce duce la casarea totală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlătura erorile menționate, să țină seama de împrejurările care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul *Balan Angela* în numele inculpatului Fală Ion.

Se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui **Fală Ion xxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Fală Ion xxxurmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința acestuia nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau dacă nu execută pedeapsa cu închisoare în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 27 decembrie 2022.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor